

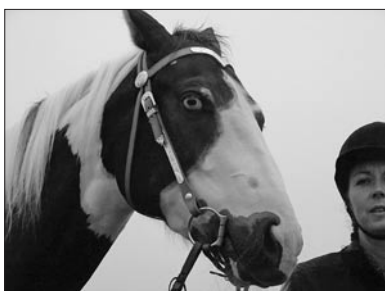
NR 4 | 2004 | ÅRGÅNG 6

HEDENBLADET

För dig i Heden, Hamptjärnmoran, Hedsvedjan, Trångfors, Framnäs,
Kusön, Bodforsen, Mjedsjön, Övre Heden och Slumpberget.

Bild: Henry Magnusson

INDEX

LEDAREN	2
PONNYRIDNING	3
SKATTKISTAN	4-5
NYTT ICA-HEDEN?	9
VILDA WESTERN	10-11
JULRECEPT	12-13
JULKRYSET	14
JUL UTAN TOMTE	15
HEDEN N:O 10	18-19
JULBETRAKTELSE	21
SPANSKA SJUKAN	22

Övergång till vinter

Vi kurar ihop oss för de kalla nordanvindar som viner kring gårdarna. Naturen har dragit sig tillbaka och väntar spänt på att det äntligen ska bli vintersolståndet och ett nytt år med långa ljusa sommardagar. Vi nordbor, vana vid snö och kyla, vet att efter vinter kommer åter en solig vår. Så när jag skriver detta, i mitten av november, har jag upplevt årets första snökaos i Stockholm.

HELA BODEN STÅR i dessa tider inför ett mycket viktigt beslut, regeringen ska besluta om försvarspropositionen som ska ligga till grund för Försvarsbeslut 2004. Vi vet redan nu att några av I 19 bataljoner ska läggas ner eller starkt reduceras. Det finns dessutom en mängd frågetecken kring hur ledningen av Försvarsmakten ska genomföras i framtiden och det kommer säkert att påverka alla de som jobbar på Norra Militärdistriktet.

ALLA DESSA BESLUT berör oss, direkt och indirekt. En försvarsanställd har oftast en fru som jobbar någonstans, barn som går i skola o.s.v. Ett negativt beslut leder till minskade inkomster hos såväl den enskilde som stat och kommun. Bristande skatteinkomster leder till nedskärningar och så snurrar hjulen vidare.

DAGSTIDNINGARNA är fulla av exempel på hur verksamhet, av ekonomiska skäl, måste skäras ner. Verksamhet som håller bra kvalitet är efterfrågad och t.o.m. nödvändig, men för dyr. Då får dom betala, dom som inte har någon röst, ofta barn och äldre. Jag avundas inte våra förtroendevalda när de tvingas fatta impopulära beslut, när man insett att kostnaderna är större än inkomsterna. Det är ju egentligen enkelt. Titta i egen börs, du kan inte ge ut mer än vad som kommer in. Gör du det är du snart illa ute. "Den som är satt i skuld är inte fri."

TROTS DET FINNS det små glimtar av glädje att ta upp i denna spalt, glimtar som kan tolkas som att vi åker i rätt riktning, tillsammans. ICA Heden har sålts. Hedenbladet ska förstås besöka den nyöppnade affären för ett reportage och vi önskar den nye ägaren lycka till med affärerna. Det verkar dock inte bli en matvaruaffär som vi känner igen från förr utan en ny och spännande affärsidé.

JAG BLEV SENT i höstas uppringd av en ung kvinna som nu bor i Mälardalen fast hade sina rötter i Luleå. Hon och hennes man var spekulanter på ett hus i Heden och ville ha rätt på hur det fungerade i vårt område. Adressen till byautvecklingsföreningen hade de

hittat på Internet och de hade till och med läst Hedenbladet på nätet.¹ Den här unga familjen har barn i dagisåldern och om de nu bosätter sig hos oss blir de ett välkommet tillskott i byn.

SÅ TROTS vinterkylan finns det hopp för landsbygden. Vi ska bara lyfta blicken från vardagens små förtretligheter och ställa oss frågan: "Vad kan vi göra för att föra utvecklingen framåt i våra byar?" Vad är det som gör Degerbäcken, Heden, Hamtjärnmoran, Trångfors, Hedsvedjan, Mjedsjön, Kusön eller Bodforsen så unika? Kan detta unika utvecklas och bli något som kan ge arbete och komma andra till glädje? Innovatörer borde leva efter parollen "Se vad alla har sett och tänk vad ingen har tänkt". Det är då man hittar det nya, det är då den geniala lösningen dyker upp som en djärv tanke. Det är det som leder till arbete, inkomst och utveckling.

IVAR SUNDSTRÖM

¹ Besök vår hemsida:
www.bodenonline.com/heden

REDAKTION & ANNONSPRISER

Ansvarig utgivare: Harry Hannu. **Tidningsredaktör:** Månica Brännström. **Adress:** Hedgården, Smaragdvägen 58, 961 46 Boden. **Telefon och fax:** 0921 - 65656.
E-post och websida: hedensby@spray.se, www.bodenonline.com/heden. **Redaktion:** Peder Bergquist (65115), Månica Brännström (65933), Anita Wikström (65084), Dyveke Hedström (070-304 23 92), Ragnar Nyström (65589), Åke Wasikkaaja (53508), Ivar Sundström (65051), Råger Eklund (65990), Harry Hannu (65838).
Uppplaga: 1100 ex. Utdelas gratis till hushållen i Heden, Hamtjärnmoran, Hedsvedjan, Trångfors, Framnäs, Kusön, Bodforsen, Mjedsjön, Övre Heden och Slumpberget.
Annonsbokning: 65932, hedensby@spray.se.
Tryckeri: Björns tryckeri i Boden.
Utgivningsplan: Fyra gånger per år: ungefär vecka 11, 23, 38, 50.

Storlek	Pris enstaka annons	ANNONSPRISER:	
		Ideella föreningar utan vinstsyfte	Pris i för sex utgivningar
1/1	1400:-	1200:-	7200:-
1/2	800:-	700:-	4300:-
1/4	500:-	400:-	2700:-
Baksida	3000:-		

Byautvecklingsföreningen förbehåller sig rätten att avgöra om ett bidrag som insänts skall bedömas som artikel eller annons och meddela författaren sitt beslut före tryckning. För företag eller verksamhet som bedrivs i vinstsyfte gäller följande: Eftersom tidningen är registrerad som periodiskt utgiven tidskrift utan vinstsyfte och utgiven av ideell förening kommer ingen moms att redovisas eller faktureras.

*Hedens
byautveckling*

Kusåns ponnyridskola

Maria har varit hästintresserad sedan hon var barn och alltid hållit på med hästar. Då hon jobbade som förskolelärare märkte hon att det fanns ett intresse för ridning hos mindre barn, men att det inte fanns någonstans där de kunde lära sej det.

HON GICK EN KURS för att lära sej driva eget företag och startade en ridskola med 4 små shetlandsponnyer. Maria har haft sin ridskola sedan 2000 och har idag 6 hästar i lite mindre storlek allt från 97-123 cm i mankhöjd som är lämpliga för den som är 3 år och uppåt och vill lära sig rida.

JAG VET AV EGEN erfarenhet att hennes hästar är snälla och lugna, men som de flesta shetlandshästar, lite envisa. Det går bra att köra dem och rida både i galopp och i skritt.

En termin omfattar 15 lektioner och startar på hösten respektive vårkanten och är söndag-torsdag kväll och man kan själv boka in den dag i veckan som passar.

UNDER LEKTIONERNA får man prova på körning och ridning både i skogen och på ridbana och i början brukar det behövas en ledare. Efter ett tag, då barnen blivit "varm i sadeln", kan de rida utan ledare. Det är så roligt att se barnens leenden då de kommer framfarande på små lurviga hästar.

UNDER DEN KALLASTE tiden på året har hon stängt eftersom hon inte har något ridhus. Då finns det möjlighet att hyra häst en dag eller en hel vecka och då får man själv prova på hur det är att vara hästskötare.

PÅ SOMMAREN har Maria sommarläger i varierande längd och det brukar vara mycket populärt. De som vill kan sova över och de som inte vill åker hem på kvällarna.

Det har varit många barn under

åren som gått och det går ungefär 80 barn på ridskolan per år. Som mest är det 6 barn i varje grupp och Maria försöker anpassa barnens kunskaper och åldrar så det blir så jämt och bra som möjligt.

FÖR MYCKET VÄTSKA

-Huri määk öl driik do om dän ?
-Ja in aritan tjögo
-Å jämmerligen, so mitchi vättne skull jö älldri
fa inöj me !
-t jö heller !

Översättning från bondskan:

-Hur många öl dricer du per dag?
-Ja arton tjugo!
-Å herregud, så mycket vatten skulle jag aldrig få i mig!
-Inte jag heller

LjusBoden AB

LjusBoden i Boden, din tillverkare och leverantör av ljus för vardag och högtider samt Kyrkljus i 100% stearin. Årets nyhet ur vår produktion är Hjortronljuset i ren stearin.

www.ljusboden.se

GOD JUL OCH GOTT NYTT ÅR
ÖNSKAR
STEFAN OCH AGNETA

Smaragdvägen 15, 961 46 Boden • Tel 0921-652 15 • 070-652 15 33

Under året som snart gått har Skattkistans förskola (barn 1-5 år) vid Hedens skola öppnats. Behovet av förskoleplatser har ökat inom hedenområdet.

TEXT ULRIKA BRODIN ulli.olofsson@swipnet.se

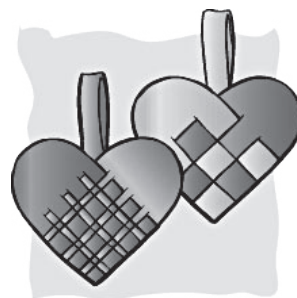
FOTO IVAR SUNDSTRÖM OCH PEDER BERGQUIST

De bästa julkapparna är det som ger våra barn en trygg framtid.

Textförfattaren, en av många engagerade föräldrar i området.

Efter öppnandet väntade vi föräldrar och personal spänt på om Skattkistan skulle få vara kvar. I våras fick vi klartecken, Skattkistan skulle bli permanent. All personal fick söka om sina tjänster. Ett tag såg det mörkt ut, men än en gång gick vi ur striden med flaggan i topp. Under sommaren sattes det upp staket runt förskolan och utegården kompletterades med ny utrustning till barnen.

SÅ KOM HÖSTEN. Personalen hade precis hunnit planera för hur höstens verksamhet skulle se ut, så kom nästa kalldusch. Skolorna i Bodens kommun måste spara på lokalkostnader. En lokalutredning skulle genomföras och personal och rektorer fick knappt två veckor på sig att göra en konsekvensanalys. I denna skulle de ta fram vilka konsekvenserna skulle bli vid en flytt av Skattkistan in i skolans lokaler, samt öppnandet

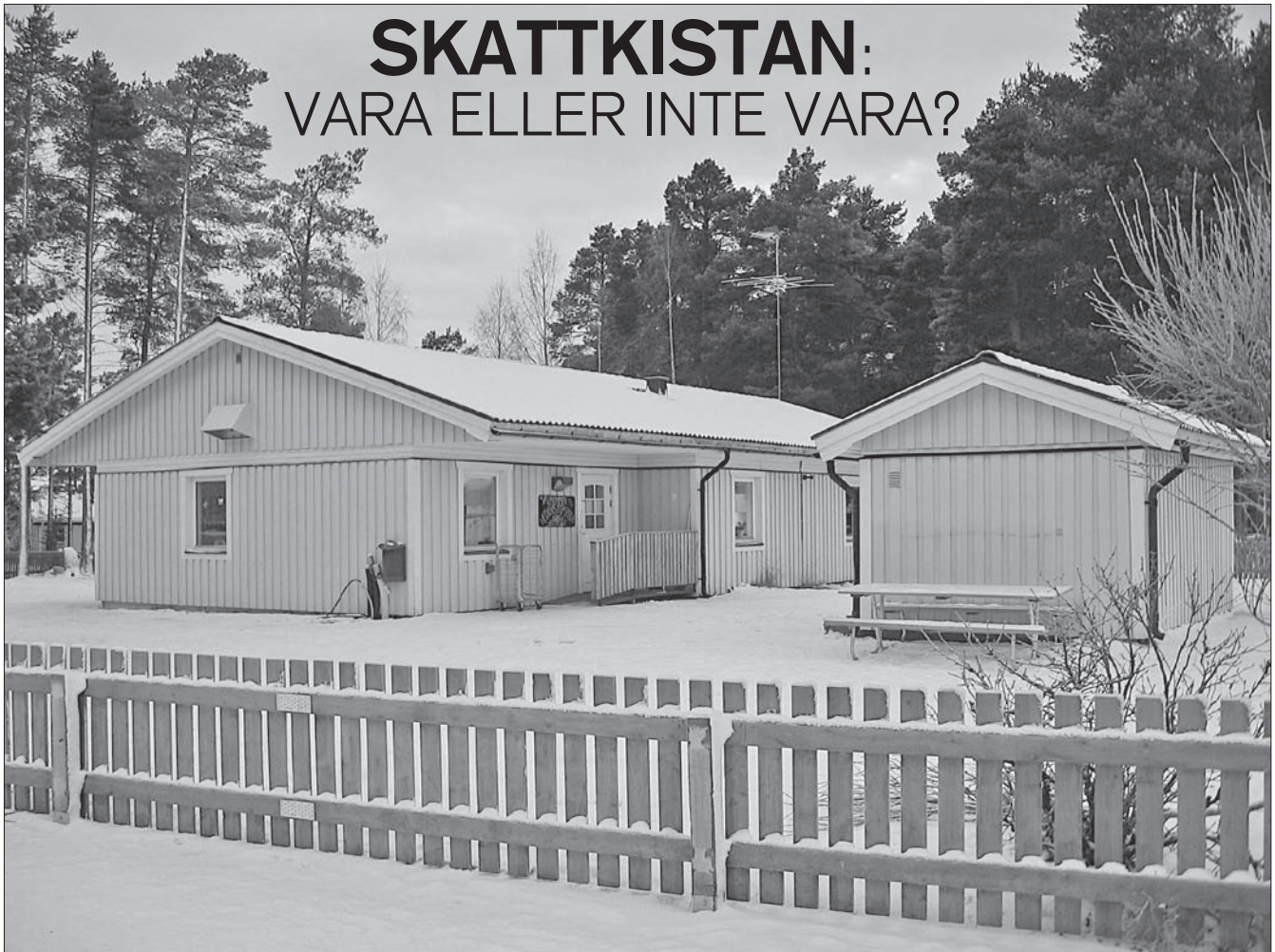
av en ny avdelning, eftersom trycket på förskoleplatser fortsätter ökar. Efter möte med rektorerna för Östra skolområdet framgick det att det var fysiskt genomförbart. Omfattande arbete av både ute- och inomhus krävdes till en uppskattad kostnad av 500 000- 800 000 kr för att klimatet för både förskolebarn och skolbarn skulle bli drägligt. Det blev mycket protester från skolan och förskolans håll. Hur skulle man spara pengar på detta förslag? Driftkostnaden för Skattkistan är 86 000kr/år och nu skulle det satsas hundra tusentals kronor för att barnen skulle få en sämre miljö.

DAGEN FÖRE BESLUTET skulle fattas hade vi föräldrar samt representanter från skola och förskola möte med politikerna. Vi var alla taggade och ville få en rimlig förklaring. Då löd beskedet: "Skattkistan blir kvar, men vad säger ni om att öppna en

ny avdelning i annexets lokaler?" Politikerna hade backat efter att det kommit in protester om att flytta Skattkistan in i skolan. De såg även konsekvenserna av att bygga in sig. Om förslaget skulle gå igenom skulle det inte finnas några utvecklingsmöjligheter för Hedens skola i framtiden. De lovade att skjuta på beslutet till februari. Vi trodde alla att det gällde alla beslut rörande Hedens skola. Vi tyckte politikerna var lyhörda och de fick flera plus i kanten av oss. Vi hade fel!

EN DAG I SLUTET av november när jag hämtade min dotter på förskolan fick jag veta att politikerna hade fattat beslut om att öppna en ny avdelning i Heden. Efter telefonsamtal med allianspolitikern Rigmor Åström fick jag mer fakta. En avdelning ska öppnas i Heden, de söker efter alternativ men som det ser ut idag kommer den att inrymmas i skolans lokaler, i annexet.

SKATTKISTAN: VARA ELLER INTE VARA?

Provisoriska staket skall sättas upp nu under vintern och det kommer att bli två enavdelningsförskolor eftersom avståndet mellan Skattkistan och den nya avdelningen är stort för våra små barn.

VID MÖTET med politikerna lovade de oss att se över kommunens befintliga moduler för att se om någon av dessa skulle kunna lösgöras. Bland annat den omskrivna modulen vid Fagnäs skolan. Den som föräldrarna inte vill ha på grund av placeringen och takvärmen som medför golvkyla. Men kan man bygga om en skola till en förskola kan nog även det lösas. På frågan om att få tillgång till Fagnäs modul kunde hon inte ge något riktigt svar, utan sa endast att den skulle utnyttjas där den stod idag.

ATT ÖPPNA EN AVDELNING i skolan lokaler skulle medföra stora problem för förskoleavdelningarna att samverka, stora kostnader för att anpassa skolans lokaler till förskola, annexets barn skulle få flyttas runt till andra klassrum än vad de har idag. Det skulle bli färre grupper, dagens 6-årsverksamhet och fritids skulle inrymmas i vanliga klassrum, skolgården skulle styckas upp i olika områden för stora och små barn, skolgården är nog liten som den är idag.

VI FÖRÄLDRAR HAR gett politikerna följande förslag. Låt skolan vara orörd som den är idag för att kunna ta emot framtida elevökningar. Låt Skattkistan vara kvar och sätt upp

en modul intill Skattkistan så att avdelningarna kan samverka mellan varandra och utnyttja samma utegård. Allt detta skulle inte kosta mer än deras förslag, och barn och personal skulle få en mycket bättre miljö att vistas i.

I SKRIVANDE STUND funderar jag på om det finns något annat alternativ som skulle kunna genomföras, eller måste jag försöka trolja med knäna? När ni läser detta är beslutet redan fattat och ombyggnationerna av annexet förmodligen redan igång...?

Bilder från FROs föreningslokal i Hedsvedjan.

VAD ÄR FRO?

Frivilliga Radioorganisationen är en förening för alla radio- och teknikintresserade. Det finns en föreningslokal i Hedens by, i Hedsvedjan, och i Boden.

FRO ÄR EN frivilligorganisation som utbildar sambandspersonal, signalister till hemvärnet (avtalspersonal), civila sjukvården, räddningstjänsten. FRO sysslar med det mesta inom det sambandstekniska området: data, radio och telefoni. Organisationen har också sambandsuppdrag vid olika evenemang som exempelvis Luleå maraton, rallytävlingar, folktrace.

VI, FRO, FINNS där vi behövs. Alla kan bli medlemmar i FRO. Det behövs alltid medhjälpare, intresserade, teknikintresserade i FRO-föreningarna. Intresserade kan vända sig till FRO Norrbotten södra, kansli tel 0920 - 265090

Text och foto via Ragnar Nyström

Ragnar Nyström, en hängiven "FRO-are".

FÅR VI
HALVERA
DIN VÄRMEKOSTNAD?

"Era grannar har ju en likadan. De har sparat över 8.000 kr redan första året."

ELON
BODEN

12 september 2004
Carl Anton Pettersson, Lisa och
Andreas.

14 november 2004
Ville Johannes Siurumaa, Mika och
Eva-Lena.

19 september 2004
Hedda Carolina Rosendahl, Anette och
Thomas.

10 oktober 2004
Tommy Sebastian Jakobsson, Dennis och
Linda.

13 november 2004
Axel Fabian Glantz, Patrik och Maria.

14 november 2004
Moa Hanna Lovisa Fredriksson, Beatrice och
Dennis, faddern Anders Nilsson.

12 september 2004
Roula Rita Awn, Josef,
storasyskonen Joe, Ramia, Rim.

FAMILJEAKTIVITETER

På **HEDAVAN** den
3 april kl. 11-15

PIMPELTÄVLING KL. 12-14

Startkort vuxna 100:-,
barn under 12 år 50:-

Arr. Hedens Byautvecklingsförening och Hedens Byalag

God Jul & Gott Nytt År!

önskar
Dyveke & Gullan

Våra öppettider vecka 51
Tis-fre 10-15 med lunchöppet
Torsdag 16 dec även kvällsöppet 18-20

Julveckan

Tis-tors 10-15

fotograf

Välkomna!

Drottningatan 16 Tel>13505

KLOKA LEKSAKER

Presenter

Semikolon;

Skriva - Rita - Måla

För Dig som önskar något annat.
Vi har spelet för kluriga:

TANTRIX
ca 6 - 106 år

Nu dubblerad lokal och personal!
I DOMUS-huset i Boden, vid
Bankomaten

Tel/Fax 0921-109 02
www.klokaleksaker.nu

ICA HEDEN I NY TAPPNING

Vi har kunnat läsa i Norrbottenskuriren och NSD att ICA Heden har fått en ny ägare. Här återges en telefonintervju med ägaren Kalle Finnberg.

TEXT IVAR SUNDSTRÖM FOTO PEDER BERGQUIST

Idén med den nya affären är att hyra ut affärsytor till företagare. Den del som tidigare var post kommer att hyras ut till ett företag som heter Kalix pannprodukter. I den lokalen kommer det att vara en utställning av företagets produkter som är pelletsbrännare och Bonus värmepumpar.

VEM SOM KOMMER att hyra själva butikslokalen är inte klart men det finns planer på ett företag som skall ha café och hämtpizzor. Försäljning av godis och spel är en annan tänkbar affärsverksamhet. Lite mer avlägset är några som funderar på att öppna frisersalong i lokalen. Vilken verksamhet som ska bedrivas beror alltså på vem som hyr in sig. Kalle Finnberg tänker sig att 2-3 affärer kan

samsas i butiksdel. Själva ska Kalle hållas i lagerlokalerna. Tanken är att köpa in rest- och konkurslager som så småningom säljs i Heden. Tidigare fanns planer på ett samarbete med Grossistkompaniet i Morjärv men detta är inte längre aktuellt.

KALIX PANNPRODUKTER ligger främst och kan öppna sin butiksdel i början eller mitten av december. Övriga intressenter kommer att etablera sig och öppna efter hand. Kalle har en lämplig fastighetsskötare på lut som ska stå för ombyggnader av lokalen efter hand som behov uppstår. Det verkar som om utsidan av ICA Heden fortsätter att vara välbekant men insidan kommer att ändras om rätt rejält.

KALLE HOPPAS att boende i närheten av lokalen i första hand ska vilja driva verksamhet. Kalle försöker hålla en låg hyra så att affärsverksamheten ska vara bärkraftig.

Vi gratulerar Kalle till köpet av fastigheten och önskar Kalle och de andra företagarna i byggnaden lycka till. Hedenbladet kommer givetvis att besöka "Nya ICA Heden" för ett större reportage i nästa nummer.

VILDA WESTERN

Den frusna instruktören som heter Nicklas Christoffersson kommer från Piteå. Vi frågar Niclas hur det kommer sig att gruppen fick kontakt med just honom. Han berättar att Anneli Nilsson hade problem med sin nordsvenska häst Filip, som inte insåg vem det var som bestämde. Detta gjorde att Anneli och hennes sambo Tony Strand ramlade av titt som tätt. De ledsnade och fick då höra talas om Nicklas och hans goda hand med besvärliga hästar. Filip fick åka på "kollo" och fick lära sig mer om att vara häst och att lyda. Från början hade Nicklas lektioner med en del av gruppen som senare kom att bli "Southside River Western Riders". Han kör från Piteå för att hålla lektion i westernridning för gruppen som samlas i Heden varje vecka. SRWR är inte den enda grupp han är instruktör för. Han är även instruktör i Piteå, Skellefteå och Umeå och har uppemot 50 elever

Det var en kall och blåsig kväll och ändå bara lyckliga miner då vi besökte Southside River Western Riders och deras westernridning på Olympias grusplan.

TEXT MÁNICA BRÄNNSTRÖM OCH ANITA WIKSTRÖM BILD LENNART WIKSTRÖM

per vecka. Nicklas har även klinik (heldagsinstruktioner) en helg per månad och inte att förglömma, den viktiga sysslan som hästränare.

VARFÖR VALDE ryttarna just westernridning? De flesta i SRWR var överens om att det är lite fränare än klassisk engelsk ridning. Det är lite av cowboys och indianer över det hela. Dessutom är skillnaden mellan klassisk engelsk ridning och westernridning att i westernridningen ska hästen inte vara i vägen för ryttarens arbete, alltså hästen ska vara i låg form. I klassisk engelsk ridning

ska hästen vara i hög form. Ryttarna som alla hade provat klassisk engelsk ridning ville prova något nytt. Det är en livsstil där naturen, hästen och människan blir en helhet. Hästen och människan arbetar tillsammans, hästen blir en kompis. Intresset är så stort att flera av medlemmarna färdas med hästtransporter från södra Bredåker, Unbyn, Degerbäcken och norra Bredåker. Grusplanen är över förväntningar när det gäller att rida och bajspletten blir enligt ryttarna rena nöjet. De påpekar dock att någon utanför gruppen är och rider på grusplanen. Dessa lämnar

*GAMLA SOM NYA KUNDER
TILLÖNSKAS EN GOD JUL OCH ETT
GOTT NYTT ÅR*

Petterssons Potatis

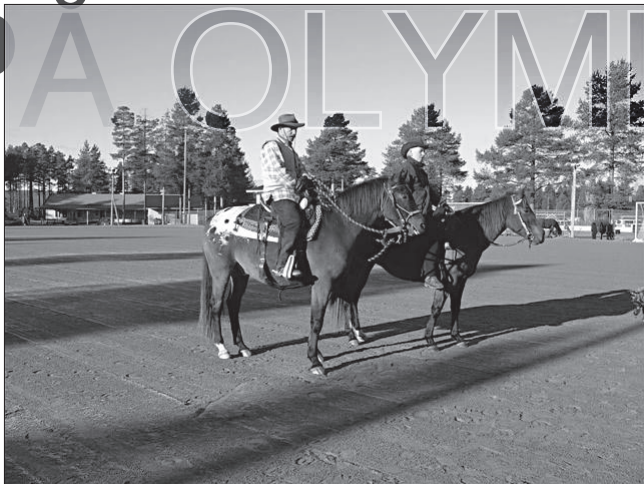
*Potatis är en mycket god gröda,
den sorteras och packas med viss möda,
den kommer från en fin och bördig jord,
och levereras hem direkt till ert bord.*

Vi har potatis för försäljning:
- 10 och 25 kilos förpackningar
både rund och mandel.

Fri hemkörning i Hedenbladets utgivningsområde.

070-569 77 75 eller 654 04
Potatislagret på Grönland i Heden

PÅ OLYMPIA

På Olympia, Hedens IFs fotbollsanläggning, är det hästaktiviteter både sommar och vinter

bajset efter sig och det är tråkigt, för SRWR-gruppen vill inte ha någon "skit".

HÄSTAR OCH RYTTARE arbetade vid intervjun med någonting som inom westernridningen kallas för trail. Trail är en hindergren utan hopp, som kräver mycket lydnad, koncentration och kontakt mellan ryttare och häst. På Olympia hade de kavalettihinder och box. Kavalettihinder är stockar som ligger direkt på marken och det får inte vara för trångt mellan hindren. När hästen går i skritt (promenerar) ska det vara mellan 60 och 90 cm mellan stockarna och vid trav 90 - 120 cm mellan stockarna. Boxen

består av fyra stockar som ligger i en ruta. I rutan ska hästarna med hjälp av ryttarens fötter, ben, sits och hand gå undan dit ryttaren vill, det vill säga fram-och baktelsvändning, utan att kliva över stocken.

MEDLEMMARNA i Southside River Western Riders är:

Helena Sundberg på nordsvenska hästen Trollet. Åsa Juhlin på nordsvenska hästen Krutrök. Barbro Svanedahl Persson på nordsvenska hästen Emma. Niklas Persson. Ursula Strömberg på painthästen Renegade. Erika Sjöo på varmbloodshästen Pluto. Niklas Sjöo. Elisabet Karlsson på appaloshästen Hindo. Anders

Karlsson på appaloshästen Jolle. Anneli Nilsson på nordsvenska hästen Filip. Tony Strand på painthästen Lizzy. Månica Brännström på Niklas Perssons nordsvenska häst Samona. Lasse Lundberg.

SRWR HAR EN egen hemsida som Niklas Persson är webmaster till. Vi frågar Niklas hur det kommer sig att han började göra en hemsida. Han är intresserad av datorer och arbetar även inom det området. Hemsidan fungerar som kommunikation mellan likasinnade där de kan byta erfarenheter. Hemsidan förnyas hela tiden och Niklas tycker inte att det är betungande utan snarare en utmaning. Hans ordspråk är: "att lära sig något nytt varje dag gör en lycklig". Niklas passar på att ge medlemmarna en eloge för att de är så bra på att komma in med material. Adress till Niklas Persson är: webmasterhillbilly@srwr.net

HUR SER HEDENS IF på samarbetet med SRWR? Ingemar Sehlström, ordförande i Hedens IF, tycker att det fungerar bra enligt deras överenskommelse och han ser samarbetet över sportens gränser som nytänkande och positivt. Vi på Hedenbladet håller med Ingemar om att samarbete över gränser är det som kommer att hålla bygden levande.

MAT FÖR JULBORDET

JULENS HÖJDARPAJ

I detta nummer av Hedenbladet bjuder våra gästskribenter från Råneå och Luleå på några recept till den stundande julen.

TEXT INGRID JOHANSSON OCH MONICA RUTSTRÖM

GUMMRÖRA

2 hårdkokta ägg, hackas fint
1-2 rödlökar, hackas fint
1 dl dill, klipp fint
1 dl gräslök, klipp fint
200g gravad lax, skär i mycket små tärningar
4-6 anjovisfiléer, skär i mycket små tärningar
2-4 tsk anjovisspad
2 tsk pressad citron/lime
1 dl gravlaxsås (alternativt 1 dl creme fraiche eller 1/2 dl creme fraiche och 1/2 dl matlagningsyoghurt)

Blanda samman och låt stå svalt 1 timme innan servering
Mycket god röra att klicka på en bit kavring.

Valdritt pajskal (jag blandar alltid 1 dl grahamsmjöl i pajskalet).
Förgrädda ca 12 min 225° ugnsvärme

250 g broccoli (tina, förväll ca 4-5 min, håll av allt vatten)
3 ägg
3 dl creme fraiche med pepparsmak
1 påse riven Västerbottensost/
Västgötakloster
100 g riven/mosad Bavaria Blue
2 krm vit- eller svartpeppar
1/2 tsk salt
1 msk dijonsenap

Skär broccolin i bitar - lägg i pajskalet
Vispa upp äggen
Rör ner övriga ingredienser - spara lite ost
Häll över broccolibitarna
Blanda resten av osten med lite ströbröd
Strö över pajen
Grädda i 175° ca 30-40 min.

OBS! Man kan ta spenat eller champinjoner istället för broccoli; svampen fräser du upp innan.

EN NORDISK FAMILJ I ETT NORDISKT HUS

En jordisk familj i ett jordiskt hus,
under lumalampans mysterieljus där
rökskyar ringla lätta,
de bänka sej tungt tillrätta.
De bänka sej tungt vid bord och spis
vid mumma och lutfisk, rotmos och gris.
På fädrens vis
de äta sej stadigt mätta,
ljuvligt och gruvligt mätta.

Allt sker till den nyfödde frälsarens pris
varom änglar i plast berätta.

En jordisk familj i ett jordiskt hus
ger föga stort att beskåda.
Vår Herre däruppe i rymdens brus
mände väl därför få råda -
Vår Herre däruppe som tänder
stjärnornas fladdrande bränder.

- Nils Ferlin -

LAXMOUSSE I ROSENSÅS

1 kg färsk lax
 1,5 dl majonäs
 1,5 dl grädde
 2 dl gräddfil
 2-3 msk chilisås
 1 dl finklippt dill
 1/2 tsk salt
 1 krm vitpeppar
 8 blad gelatin

Rosensås:

1,5 dl majonäs
 1,5 dl lättvispad grädde
 3 msk chilisås
 ev. 1,5 msk sherry

- Blanda alla ingredienser till såsen och låt stå 2 timmar.
- Koka upp 2 liter vatten med dillstjälkar, 10 vitpepparkorn, 10 dillstjälkar, 10 kryddpepparkorn och 2 tsk salt. Lägg i laxen och låt den sjuda 25-30 minuter, låt laxen kallna i buljongen.
- Vispa grädden och blanda med gräddfil, majonäs, chilisås, dill och kryddor.
- Lägg gelatin i kallt vatten cirka 10 minuter, krama ur gelatinbladen och lös dem sedan på svag värme, låt svalna och häll det sedan i gräddblandningen under omrörning, blanda sist i den finfördelade laxen. Häll det i en stor form eller i portionsformar och låt stå och stelna i kylan ett par timmar eller över natten.
- Stjälp upp och garnera med citron, dill och räkor.

NÅGRA VINTERBILDER:

- Julbocken utanför Ljusbodens lokaler, foto: Stefan Forsberg.

- Mikaelsskyrkans julkrubba, foto: Peder Bergquist.

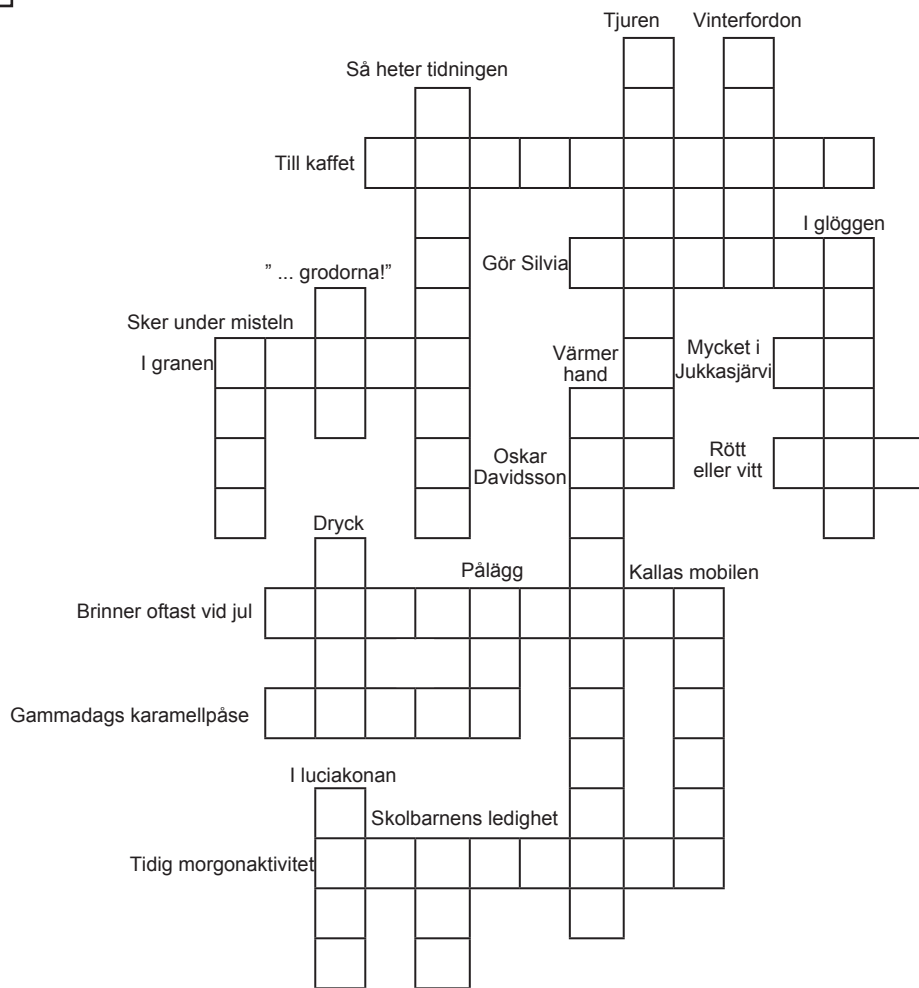

- Julgransförsäljning och grisviktstävling vid Hedens julmarknad, foto: Ivar Sundström.

- Ett vintermotiv fotograferat av Henry Magnusson.

JULKRYSSSET 2004

TILLVERKAT AV DYVEKE HEDSTRÖM

Skicka in ditt svar till:
Hedens byautvecklingsförening,
Smaragdvägen 58, 961 46 BODEN.

Vinnarna presenteras i nästa nummer.

- Vinster:
- 1:a pris biljett till Molly McGuire (se sidan 16)
 - 2:a pris 1 dubbellott Triss
 - 3:e priset 1 enkel Trisslott

Ny fräsch skobutik i Boden

Dam & barnskor

Vi vill skapa stämning,
goda möten &
personlig service!

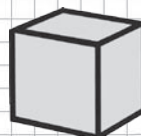
Välkommen in hälsar
Gunilla & Karin

Vi är med i Guldruschen!

Drottninggatan 21 A
0921/14770

FRÅGA NÅGON SOM VET

BEIJER
BYGGMATERIAL

BODEN Kopplingsv. 12, 0921- 75100
Öppet: vardagar 07-17, lördagar 10-14

Granen står redan pyntad och klar. Det är en snöfri morgon den 25 december. Barnen Linn, Marcus och Alexander är förväntansfulla när de vaknar. De kliver upp i sina pyjamaskläder och går till vardagsrummet. Där hänger varsin julstrumpa med glittriga paket i. Tomten har varit förbi under natten.

TEXT OCH BILD DYVEKE HEDSTRÖM

EN JUL UTAN TOMTE, GLÖGG & PEPPARKAKOR

Så kan en jultid se ut hos familjen Wallin i Raleigh, North Carolina. I år firar de julen hemma på Kusön. Niclas som spelar hockey är nu hemma i Sverige på grund av av strejk i NHL. Louise och Niclas tycker att det ska bli mysigt att fira julen med både tomte, glögg och pepparkakor. Lucia firas inte i USA. Det är något som amerikanerna förknippar med Sverige. Lussebullar har de aldrig sett. Louise tror att de inte gillar dem eftersom de är lite för osöta.

SOM ALLA HAR SETT i amerikanska filmer så pyntas huset med ljusslingor ända uppifrån och ned. I trädgården hittar man lysande snögubbar, tomtar och Rudolf. Det finns tävlingar om vem som har det finaste huset. Den som använder väldigt många lampor har chans att få gratis elräkning den månaden.

SNÖ KOMMER de också att få på sin jul i år. När det kommer snö i USA, i början på januari, blir det kaos

eftersom de inte har några vinterdäck. Det blir väldigt lätt seriekrockar på de stora vägarna. Skolorna stängs vid för mycket snö och is på vägarna. Förra året fick alla lärarnas planeringsdagar istället vara ersättningsdagar och skolåret förlängdes. Det kan verka lite larvigt, men det sparas många liv på så sätt.

Vi önskar familjen Wallin
en riktigt God jul!

Molly Maguire

26/1
kl. 19.00
Hedgården

Nu har du tillfälle att lyssna på Molly Maguire som besökte oss hösten 2003. De spelar musik med influenser från Irland. Se deras hemsida:
www.mollymaguire.net

*Hedens
byautveckling*

quadro
entreprenad ab

**GOD JUL
OCH
GOTT NYTT ÅR
ÖNSKAR
TORGNY OCH MARGARETA**

FRÅN FORNTID TILL EVIGHET - EN KONSTNÄRLIG RESA I SINNEVÄRLDEN

Några detaljer från utställningen. Foto: Peder Bergquist

LARS LEVI SUNNA

Från Muorra Ipmil (trädguden) och Kiedke Ipmil (stenguden) till lit' to muorra (tillitens, försoningens eller förbundets träd), det kristna korset.

GENOM SAMISKA konstnärsögon, fantasi och synen på skapelsens vidunderlighet, har Lars Levi Sunna skildrat samernas process från naturreligion till kristendom. Konstverket består av skulpturer,

bilder och texter på samiska som översatts till andra språk.

UTSTÄLLNINGEN ÄR ett samarbetsprojekt mellan Luleå stift och Samiska rådet i Svenska kyrkan. Utställningen ägs av Samiska rådet i Svenska kyrkan och kommer i framtiden att vara placerad i Luleå stift. Genom Sensus studieförbund visas denna utställning i stiftet under 100-årsjubileet. Just nu befinner sig konstverket i Mikaelkyrkan, Spelvägen 2, veckorna 49-52.

DET FINNS EN viss koppling mellan Mikaelkyrkan och den samiska kulturen. Utsmyckningen av kyrksalen är inspirerad av samiska färger och symboler. Det kan man se på altaret, dopfunten och ambon (den lilla predikostolen). Detta gjordes med anledning av att samerna ofta stannade i Heden vid Hedavan när de skulle idka handel vid marknader. Därav namnet Lappavan som syftar på den del av Hedavan där samerna höll till under marknaderna. En av de stora marknadshelgerna var Mikaelihelgen och på det spåret kom också namnet Mikaelkyrkan till.

DU KAN SE detta imponerande konstverk av Lars Levi Sunna följande tider i Mikaelkyrkan:

- vardagar mellan 8-12
- 19/12 kl. 17-20 (Mariagudstjänst)
- 24/12 kl. 12-13 (samling kring krubban)
- 25/12 kl. 8-10 (julotta)

Peder Bergquist
Mikaelkyrkan

Novemberbild av Bäck.

Ägare: Lennart Pettersson.
Adress: Pärlstigen 9. Heden 53:9

TEXT LARS SUNDSTRÖM Heden 25 november 2004 (tel 65028 för rättelser och tillägg)

FOTO PEDER BERGQUIST, IVAR SUNDSTRÖM och GAMLA KORT

Ar 1812 köpte Johan Henrick Hendricsson N:o 10 1/8 mantal av Anders Lindström för 500 riksdaler riksgäldssedlar. Sonen Per Johansson som köpte hemmanet 21 oktober 1833 erhöi i köpet bland annat sex dräktiga kor, en "jernbeslagen Tjorra med jernaxell", tvänne stycken mindre båtar. Ett viktigt villkor i överlåtelsen var "att efter fulländat vandringslopp oss till grafven befordra." Köpet var undertecknat av säljarna Johan Hendersson och Margareta Persdotter med deras bomärke, samt köparen Petter Johansson med sitt bomärke och som förklarade sig "Härmed Nögd." Vittnen till köpet var Anders Lindström och hans andra hustru Brita Magdalena Lindström (född Ersdotter). Lagfart 14 mars 1835.

PER (PETTER) JOHANSSON var född 1810 i Kalix. Han gifte sig med Maja Brita Lindström, dotter till Anders Lindström, och fick fem barn: Johan Peter (född 1842), Anna Greta (född 1845), Isac Arne (född 1850), August (född 1856) och Maria Lydia (född 1859). Per Johansson dog 15 februari 1866 och hemmanet delades på 1870-talet mellan bröderna Isac Aron och Johan Peter. Isac Arne tog släktnamnet Bergström men Johan Peter, som var mer gammeldags fortsatte bära det gamla släktnamnsbruket och tog Pettersson som namn efter fadern.

SONEN JOHAN PETER PETERSSON (född 1842) gifte sig med Anna Katarina Olsdotter 1876 och fick barnen: Johan Verner (1876), August

(1880), Anna Petrovia (1883, Oskar Erhard (1888), Sven (1890) och Robert (1894).

JOHAN VERNER PETERSSON, född 1876, gifte sig 52 år gammal med Hulda (född Karlsson) från Rutvik.

ALF PETERSSON, född 1930 och död 23 december 2001, fick tillsammans med hustrun Rut (född Nilsson från Seskarö) söner Lennart och Tommy.

FASTIGHETEN har drabbats av brand tre gånger i modern tid. 1936 brann mangårdsbyggnaden ned till grunden. Året därefter byggdes det nya huset på bilden. Svinhuset har brunnit 1956 och 1996. Samma år dog mor Rut genom en olyckshändelse. Hemmanet har nyligen delats mellan bröderna och Tommy bor i "Sunnantill Perols" på Grönland med familj. På hemgården bor Lennart med hustru Britt Inger (född Lekfalk).

Bild från 1950-talet av huset. Det såg inte så annorlunda ut då om vi jämför med huset idag.

Bild av Alf Pettersson och Rut med sonen Lennart. Foto år 1955 i hemmiljön.

Textförfattaren som korvförsäljare under Hedens julmarknad.

**GOD JUL OCH GOTT
NYTT ÅR ÖNSKAR
KNUT OCH GUNILLA**

Medlemsavgiften i Hedens byautvecklingsförening är 50:-/år för enskild och 100:-/år för familj. Bankgironummer: 5244-7802.

Hedens byautvecklingsförenings styrelse.

*Hedens
byautveckling*

bankgirot INBETALNING/GIRERING AVI Nr 002617

Medlemsavgift för år 200_____ Familjemedlemmarnas namn: _____

Familjemedlem 100 kr _____

Personmedlem 50 kr _____

Betalningsavändare (namn och postadress) _____ Betalningsmottagare (endast namn)
Hedens Byautvecklingsförening

Från bankgirott (vil girot) | Belopp kronor | Öre | Till bankgirott (ifyllt alltid) | Inbetalningsavgift (ifyllt av banken)

5244-7802

52447802 #45#

DBS: Behåll kopian om du skickar betalningen direkt via giro.

JULEN
2004

ÄRA I HÖJDEN
ÅT GUD OCH PÅ
JORDEN FRED

- Fjärde advent: 19/12 kl.
18.00, musikgudstjänst
"Maria i våra hjärtan",
kören Exodus.

- Julafton kl. 12.00,
Samling kring vår
julkrubba, julsånger,
glögg och pepparkakor.

- Juldagen: kl. 6.00 julotta
i Unbyns missionshus,
kl. 8.00 julotta i
Mikaelkyrkan, kören
Exodus medverkar, julfika.

- 6/1 kl. 18.00 Mässa
på Trettondedag jul,
"de vise männen".

"Några dagar efter
ängelns besök gav
sig Maria iväg och
skyndade till en stad
i Juda bergsbygd;
hon gick till Sakarias
hus och sökte upp
Elisabet. När Elisabet
hörde Marias hälsning
sparkade barnet till i
henne, och hon fylldes
av helig Ande. Hon
ropade med hög röst:
"Välsignad är du mer
än andra kvinnor,
och välsignat det
barn du bär inom
dig." Lukas 1:39-45.

Foto: Rebecca Axelsson

Foto: Bengt Sveder

Det har varit en händelserik
hösttermin i Mikaelkyrkan.
Bilderna visar ett axplock
av det som hänt. Längst
upp har vi några av de
duktiga ungdomar som
medverkade i Domsöndagens
rockmässa "One of Us". Till
vänster hänger biskop Hans
Stiglund upp sin dopängel
på den helige Mikael's dag.
Längre ned till vänster tar
Alf B. Svensson paus i sin
föreläsning om hur man
håller kärleken levande som
han höll den 20 november.
Nedanför texten syns Kurt
och Ingrid Eklund på FN-
dagens arrangemang.

Foto: Bengt Sveder

Foto: Ivar Sundström

DIAKON
DIREKT:
VARDAGAR
8.30-9.30
RING: 19109

FÖR KONTAKT:
MONICA (PEDAGOG) 65950, ÅSA OCH REBECCA (DIAKON)
65951, LENA (KANTOR) 65960, KRISTINA OCH ÅSA
(HUSMOR) 65969, PEDER (PRÄST) 65964.

NU ÄR DET JUL IGEN!

Återigen lackar det mot jul och vi ska alla dras med i den berömda "julstressen". Det ska bakas, fejas, pyntas och donas i år igen, som alla år tidigare. Julklappar ska köpas i sista minuten fast vi förra året lovade oss själva att börja i god tid med dessa inköp.

TEXT OCH FOTO IVAR SUNSDTRÖM

Jul är ett mycket laddat ord, ingen är oberörd av de traditioner som hör julen till. Mina lyckligaste jular, och det tror jag gäller alla vuxna, var när jag var barn. Julen var så spännande, så hemlighetsfull.

JAG ÄR TILLRÄCKLIGT gammal för att minnas Långfredagens långsamhet, radions sorgemusik och de vuxnas förmaningar att inte skratta, åtminstone inte högt. Julafton var annorlunda, det var också en lång dag, men den var lång av längtan. Längtan efter att äntligen få äta av julmaten som man sett tillagas veckor i förväg. Längtan efter att middagen äntligen skulle ta slut så att Tomten skulle kunna komma med paketen. Längtan att Tomten skulle dela ut det stora, hårda paketet, som säkert var till mig. Längtan att Tomten skulle gå så att man fick riva upp de färgglada paketen och få se det inslagna. Och sedan en tomhet och en känsla av att "är det redan över"? Jul kan kanske bara firas av barn...

SOM VUXEN har jag ofta tänkt att varje års julbestyr är ett försök att hitta tillbaka till barnet i mig, till den känsla jag hade när det bultade på dörren och någon med hög och bullrig röst frågade efter eventuella snälla barn. Jag har dessutom försökt återskapa denna stämning till mina barn för att i deras tindrande ögon känna igen mig själv. Vilket kanske är omöjligt, mina barn kommer att som vuxna se julen på sitt sätt. Tyvärr går det inte att få tillbaka den tid som varit. Varje tid och varje ålder måste fylla tillvaron med sina viktigheter. Länge var jul något jobbigt, något jag ville fort skulle ta slut. Juldagen var min dag. Då började den riktiga julen med frid, gemenskap och stilla samvaro.

IDAG KAN JAG KÄNNA glädje inför den stundande julen och se fram emot ett julfirande så som vi i vår familj vill ha det. Att vi dessutom kan ta del av glädjen i julevangeliets glada budskap och glädjestrålände sjunga med i "När juldagsmorgon

glimmar..." gör inte julen sämre.

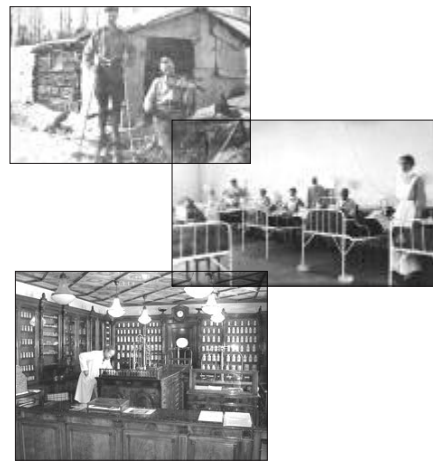
ALLA SER INTE fram emot jul med samma förväntan som jag gör. För de ensamma är julen en tung tid. Vi har alla åtminstone några minnen kring julen som är glada. Minnen från en tid av gemenskap som nu förbyttts i sorg och ensamhet. Det är egentligen märkligt att under den stora gemenskapens högtid är de ensamma som ensamast.

DÄRFÖR HOPPAS JAG att ni alla får en fridfull helg med chans att ladda batterierna så att ni orkar igenom vintern. Jag hoppas att ni ägnar julens många helgdagar åt det ni tycker är viktigt. Låt inte det tomma och glättiga bli huvudsak, nej sök efter det som är vackert, äkta och riktigt.

Om ni ska titta på TV i jul så missa inte Tage Danielssons underbara film "Karl Bertil Jonssons julafton". Se den och begrund sedan vad som är viktigt här i världen!

God Jul och Gott Nytt År

Eola drabbas av spanska sjukan

Eola, då bosatt i Edefors, har hunnit bli 5 – 6 år gammal. Första världskriget har tagit slut, och året är 1919 – 1920.

EOLA GICK OMKRING i sina nya näbbskor som farfar sytt till henne och hennes syster. Hon kände sig febrig och hade ont i halsen. I köket låg pappa Alfred och alla sex syskon med hög feber, utan ork att göra något annat än att ligga.

MAMMA ELEONORA skötte hela hushållet och kreaturen i ladugården. Värst var det för mamma att ta hand om hästen som hon var rädd för. Eola försökte hjälpa mamma så gott det gick. Hon tömde pottorna efterhand som de fylldes, då ingen av de sjuka orkade ta sig ut till dasset i ladugården.

BRÖDERNA, SOM egentligen hade sina sängplatser på övervåningen, låg nu i extrasängar i köket för att mamma skulle kunna hinna med allt hushållsarbete samtidigt

I andra delen, av artikelserien om Eola Lundgren (född Mattsson), återger jag hennes berättelse om när hon som barn drabbades av Spanska sjukan.

TEXT OCH BILD HARRY HANNU

som hon tog hand om alla sjuka familjemedlemmar.

EOLA KÄNDE SIG efterhand sämre och blev till slut så sjuk att hon var tvungen att lägga sig. Pappa och alla syskonen hade nu börjat tillfriskna. Eola blev så febersjuk så att hon föll i dvala. Hon svettades så mycket, så att fjäderkudden under huvudet blev plaskvåt av svett. Emellanåt vaknade hon till av att pappa försökte mata

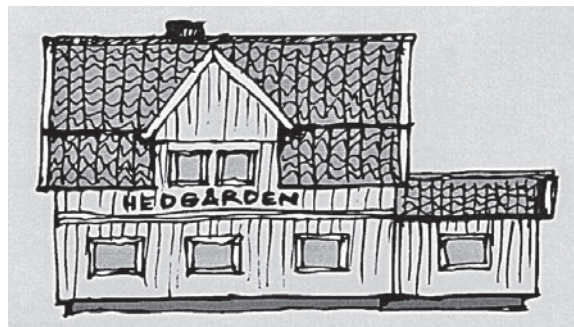
henne med medicin från en sked. Medicinen var cognac, som doktorn ordinerat. Det smakade förskräckligt illa, varför Eola vägrade att dricka. Eola som var mycket svag och orkeslös minns att hon kunde höra pappas bestämda röst som sa, - SVÄLJ! Varpå hon motvilligt öppnade munnen och svalde medicinen för att åter somna in på nytt.

HUR LÄNGE SJKDOMEN varade, har Eola ingen aning om. Medicineringen upprepades flera gånger och efterhand blev hon fri från den elakartade lunginflammationen; Spanska sjukan. Glädjen var stor när familjen Mattsson kunde konstatera att alla sluppet undan med livet i behåll, medan andra familjer i Edefors mist både nära och kära.

MEN HELT FÖRSKONADE blev man inte inom släkten. Pappa Alberts bror, William Mattsson en storvuxen karl, 1.90 m lång, i sina bästa år, som jobbade i LKAB, dog i spanska sjukan. Han var nygift och bosatt i Malmberget med Signe Baudin som samtidigt väntade deras första barn.

HEDENS BYALAG

önskar alla
GOD JUL
och GOTT NYTT ÅR

FAKTA: Under åren 1918 – 21 drabbades uppskattningsvis 500 miljoner människor över hela världen av en influensa som gick under namnet Spanska sjukan. Det första dokumenterade fallet av sjukdomen konstaterades den 11 mars år 1918 i Amerika, redan den 19 juli samma år anlände den till Luleå. Viruset följde ett ovanligt mönster, det var unga vuxna i framför allt åldern 20 – 40 år som drabbades värst. Det uppskattades att ca 85 % av dödsfallen var främst unga män bosatta i glesbefolkade områden i Lappland. Som värst härjade epidemin under oktober och november år 1918 i Norrbotten och ca 12000 influensafall rapporterades. Det fanns inga mediciner som nämnvärt kunde bota eller förebygga denna sjukdom. Behandlingen bestod mest av hygienföreskrifter och hostmedicin. I Sverige avled enligt den officiella statistiken 34 373 personer i Spanska sjukan.

IKONMÅLNING

VILL DU LÄRA DIG MER OM IKONMÅLNING?

DET KOMMER ATT STARTA EN STUDIECIRKEL I IKONMÅLNING I MIKAELSKYRKAN SÅ FORT VI FÅTT TILLRÄCKLIGT MÅNGA INTRESSERADE.

LILIAN JONSSON KOMMER ATT LEDA KURSEN.

RING HENNE
OCH ANMÄL DITT
INTRESSE: 65280
(ELLER KONTAKTA
MIKAELSKYRKAN:
65950/65964).

RESULTAT

i tävlingen

"Gissa grisens vikt":

92,5 kg.

- 1:a pris 1/2 gris
Anton Lindström
- 2:a pris 1/4 gris
Sofie Bergdahl
- 3:e pris 1/4 gris
Olov Yngvesson

Hedens byalag

FÖRÄLDRAR SE HIT !

Gör ett besök på vår hemsida:
<http://www.del-konsult.se/urlfilter>
för mer information och anmälan

Thermia Diplomat/Duo

Kungen bland värmepumpar.

Sänk din uppvärmningskostnad med mer än tre fjärdedelar.

Pålitlig, effektiv och driftsäker värmepump. Flexibla lösningar för hus i alla storlekar – med eller utan varmvattenberedare.

Enklare än så här blir det inte med uppvärmning.

Kontakta oss för mer information.

Thermia trygghetsförsäkring upp till 10 år, varav de första 6 åren är kostnadsfria.

Lönsamma värmelösningar från Thermia.

KN INFORMATION, 070-510 91 30, STURE

NORDSVENSK VÄRME, 070-643 94 10, MATTIAS